

37. ČLANEK

TEMA : GRAH

Grah je enoletnica. Visoki sorti senator in telefon dajeta tudi do trikrat večji pridelek kot nizke sorte. Grah uspeva na prepustnih, rodovitnih tleh, kjer je pH 6 do 7. V dobro pognojeni zemlji ni potrebno dodatno dognojevanje z mineralnimi gnojili. Na slabo rodovitnih tleh pred setvijo v zemljozadelamo še nekaj NPK gnojila.

Zgodnje sorte dorastejo v 12 do 14 tednih, najkasneje v 16 tednih. S postopno setvijo od začetka marca do konca aprila pobiramo grah od sredine junija do začetka avgusta. Iz setve konec junija do začetka julija pa bomo dobili pridelek od konca septembra do oktobra. Če je v tem času mraz, rastline prekrijemo s steklom ali folijo. Tudi v februarju sejemo v tunel, prve stroke pa obiramo v začetku junija. Če je po vzniku vreme hladno in zato grah slabo raste, se lahko pojavijo glivična ali bakterijska obolenja. Če pred setvijo seme potopimo parafin, ga tako zavarujemo pred požrešnimi mišmi.

Grah sejemo v vrste ali na 20 do 25 cm široke grede. Pridelki so večji, rastline pa lažje oskrbujemo, če sejemo v tri vrste, ki so 13 cm narazen, in 5 cm globoke. Po setvi je pomembno, da brazde potlačimo. Med vrste graha posejemo solato berivko ali redkvico, ki jo pobereмо, preden se grah začne razraščati.

Sajenje graha: od marca do junija s strgalko naredimo 5 cm globoke jarčke in posejemo semena na razdaljo 13 cm v vrsti. Po setvi zemljo rahlo potlačimo. Obenem prekrijemo vrste z mrežo v obliki tunela, da zavarujemo posevek pred ptiči, ki pozobajo seme. Ko so rastline visoke 8 do 10 cm, jim pripravimo oporo. Ob vrsti razpnemo mrežo na kole, da imajo rastline primerno oporo za vzpenjanje. Od sredine junija do oktobra potrgamo mlade in nežne stroke. Z rednim obiranjem pospešujemo razvoj novih strokov.

VIR: knjiga Pridelovanje vrtnin, Tony Biggs, založba Kmečki glas, 1986

